

[Miljøministeren]

munale organisationer taget en række initiativer for at få opprioriteret tilsynet og kontrollen, jfr. lovforslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven (L 179).

Forskning og udredning, som der nok ikke er uenighed om at prioritere højt. For så vidt angår sektorforskning i miljøministeriet kan jeg henvise til min redegørelse til folketinget af 2. maj 1986 (alm. del - bilag 454).

Information, vejledning og anden oplysning kan forebygge, at miljøproblemer opstår. Der er tale om et bredt spektrum af aktiviteter lige fra vejledninger til kommuner over pjecer og TV-indslag til egentlig miljøundervisning og direkte vejledning over for borgeren som f.eks. om »godt landmandskab«. Herudover kan *forsøgsvirksomhed* bidrage til at finde rigtige løsninger på bestemte problemer.

Planlægning (lands-, region- og kommuneplanlægning samt sektorplanlægning) kan forebygge miljøproblemer. Planlægningsprocessen er netop indrettet sådan, at man ser tingene på tværs og i sammenhæng. Det giver et godt grundlag for at modvirke forurening og forarmning af vore omgivelser.

Økonomiske virkemidler er bl.a. gebyrer for offentlige ydelser, afgifter, beskatning, tilskud til aktiviteter på miljøområdet m.v. Direkte og indirekte tilskud er naturligvis effektive midler, men også pålæggelse af afgifter eller ændring af beskatning kan motivere til at handle på en mere miljørigtig måde.

Hidtil har de fremherskende midler i miljøpolitikken været regler, godkendelser, forbud og påbud samt tilsyn og kontrol. Det er min opfattelse, at vi stadig væk er nødt til at bruge disse midler. Men jeg mener, at vi i fremtiden skal forskyde vægten mod i højere grad at anvende forskning og udredning, information, forsøgsvirksomhed, planlægning og udvidet anvendelse af forurenere betaler-princippet, bl.a. via gebyrer ved gennemførelsen af miljøpolitikken.

IV. Hvordan skaffer vi udvej for at løse de nye opgaver?

I de sidste år er der truffet beslutning om løsning af en række store miljøopgaver, f.eks. vedrørende landbruget og forureningen. Landbruget skal således i de næste fire år investere ca. 3 mia kr. i opbevaringsanlæg til naturgødning. Det vil give en væsentlig forbed-

ring af kvaliteten i vore vandløb og søer og de kystnære farvande og på længere sigt også af grundvandet. På forsøringsområdet skal svovludledningerne reduceres med ca. 50 pct. inden 1995, hvilket vil medføre udgifter, som på årsbasis vil nå op på ca. 1,5 mia kr.

I de kommende år skal der som beskrevet ovenfor iværksættes følgende initiativer:

- for at sikre sund kost og rent drikkevand vil indsatsen blive koncentreret om kostsammensætningen, fremstillingsprocesser og svampegiftes påvirkning af vores levnedsmidler samt grundvandsbeskyttelse og -overvågning.
- i bestræbelserne for at forebygge nye forureningsproblemer og få ryddet op i dem, vi har, kræves en særlig indsats omkring affald, genanvendelse og renere teknologi samt genteknologi.
- for at beskytte, pleje og genoprette natur og skove vil der som led i en langsigtet indsats ske en opprioritering af naturbevaring og friluftsliv, skovdrift og bekæmpelsesmidler.
- som led i at forbedre livsbetingelserne i byerne vil der blive lagt vægt på byernes omdannelse, bilernes luftforurening i byerne og sikring af byernes kulturarv.

Disse initiativer tillægger jeg så høj prioritet, at der skal skaffes udvej for at løse dem. Men hvordan?

Størstedelen af miljøministeriets økonomiske og personalemæssige ressourcer på centralt niveau er i dag bundet til at løse de opgaver, der følger af den allerede vedtagne miljøpolitik. Det er opgaver som godkendelses- og klagesager, tilsyn og kontrol, generel og konkret rådgivning af borgere og myndigheder og miljøministeriets bagvedliggende forskningsindsats. Disse opgaver har normalt ikke den store bevågenhed i offentligheden. Det får de først, hvis de ikke løses tilfredsstillende.

Bindingen af ressourcerne er naturligvis ikke større, end at man løbende må vurdere, om der kan frigøres ressourcer ved at løse opgaver på en anden måde.

Trods bindingen må man også være i stand til at fange nye problemer op og bearbejde og vurdere dem. Det må ske, hvis der kommer nye forskningsresultater med hensyn til f.eks. et tungmetals sundhedsmæssige betydning.